

© Sílvia Poch

Una

dramatúrgia Raquel Cors i Dani Lacasa
direcció Raquel Cors

25/11 – 13/12

Montjuïc

Espai Lliure

l'liure

TEMPORADA 20/21

Sobre l'espectacle —> **3**

Sinopsi —> **4**

En paraules de la directora —> **5**

Parlant amb la Raquel i l'Eva —> **6**

Biografies —> **8**

Fitxa artística —> **10**

Informació pràctica —> **11**

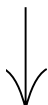
Una peça entre el documental i la ficció que reflexiona entorn de la imatge eròtica que es projecta en el cos de la dona, en com creem i com mirem aquestes imatges –les públiques i les més íntimes–, i en les tensions entre l'esfera individual i la col·lectiva, el desig i la ficció o la icona sexual i la dona. Un estudi de la mirada i del ser mirat, d'allò que és visible i d'allò que es resisteix tossudament a ser-ne.

***Una* és el resultat del Projecte Empremta del Teatre Lliure, un traspàs escènic entre Carlota Subirós i Raquel Cors.**

© Fotograma *La caliente niña Julieta*

Sinopsi

Eva Lyberten, icona del cinema *softcore* espanyol dels anys 70 i 80, puja a escena per explicar-nos la seva història. Ara que té 60 anys, compartirà el seu passat amb nosaltres seguint el relat de les imatges que la sobreviuran: les seves pel·lícules eròtiques. La identitat, el desig i la ficció seran analitzats a través dels seus films de l'època del *destape* espanyol, al segle xx.

MAKING OF / BRUTS DE PREMSA / TRÀILER

http://teatrelliure.metropolitana.net/carpetas/publicar/popup_login_carpetas.php?uuid=36700c75439fac079c5cd5422a3065fc

FOTOS

<https://www.teatrelliure.com/ca/programacio/tots-els-espectacles/una-0>

En paraules de la directora

- Com vols que et digui? Perquè el teu nom és Herminia, no?

- Sí. Però aquest projecte va sobre Eva Lyberten, oi?

Doncs digues-me Eva.

Eva Lyberten és un personatge inventat per ella mateixa per poder-se alliberar de la família i la moral que imperava a finals del franquisme, per poder-se despullar i fer cinema. Al llarg de la seva vida, aquest mateix personatge de vegades la va alliberar i de vegades, tot el contrari. La major part de les tries que fem com a individus tenen llums i ombres i n'hem de gestionar les contradiccions. El coratge de mirar-les de cara i aprendre'n sovint és el que forja les nostres identitats d'una manera més íntima i real. L'Eva, amb 61 anys i acompanyada per la saxofonista i música Mireia Tejero, comparteix les paradoxes i també la celebració d'allò que hem estat i encara podem ser i del desig de llibertat com una forma de compromís amb el present i amb els altres.

"Allò personal és polític" es carrega de sentit en la història de l'Eva. Sense que ella ho vindiqui, s'exerceix en la seva vida, en la seva manera d'estar en escena i en el seu cos madur sense discursos, sinó com un gest vital que respon amb desafiament i alegria l'estigma social que encara avui significa triar opcions vitals o professions que se surten de la norma social.

Identifiquem d'una manera molt evident la cosificació i l'objectivació en certes professions, però cada vegada és més difícil saber quan som objectes i quan som subjectes de la nostra història en una societat que, en general, s'alimenta de les imatges i, especialment, de les més íntimes. L'Eva ha bregat amb aquesta ambivalència des de molt jove: d'una banda, no renunciar a la llibertat, al plaer, al desig i, sobretot, a divertir-se, i, de l'altra, resistir a veure's clausurada per una mirada patriarcal i retrògrada. La seva experiència ens permet reflexionar sobre la relació difosa entre el que vol dir ser subjecte o objecte del teu relat i de les teves imatges.

Serà interessant preguntar-nos, abans de començar l'espectacle i també en acabar, què veiem quan mirem les imatges de l'Eva. Com diu el seu relat a l'obra: "Les imatges canvien amb cada persona que les mira, diuen més de qui mira que de qui hi surt". Desplaçar aquesta mirada, qüestionar-la, ha estat el nostre propòsit durant el procés de creació. Hem començat per nosaltres mateixes, per posar-nos en dubte i crear espais d'ironia i d'autoreflexió que, més que oferir respostes, ens ajudin a obrir possibilitats, multiplicar els significats o, fins i tot, suspendre'ls durant una estona.

En aquests dies tristos, malgrat totes les dificultats, poder anar a la sala d'assaig (amb mascareta i la resta de mesures de protecció) a fer existir una peça amb dues dones de prop de 60 anys que omplen l'espai de potència, presència, paraules, vida, joc, llibertat i música em retorna el sentit de fer el que fem. Fer teatre avui és una aventura quixotesca, gairebé absurda, i és justament per això que, al meu entendre, es fa tan necessària.

ENTREVISTA**Parlant amb la Raquel****Fins a quin punt la Transició marca el cinema eròtic dels 70 i 80 o, fins i tot, l'actualitat?**

El cinema que es va anomenar del *destape* i el cinema *quinqui* són fruit del moment històric, social i polític, com passa gairebé sempre amb les tendències o expressions artístiques. D'una banda la repressió sexual i de l'altra la marginalitat buscaven alliberar-se del passat i de la repressió moral que havia comportat el franquisme a través del cinema. A més, s'hi suma la reverberació dels moviments d'alliberació sexual que havien tingut lloc a altres països com els Estats Units a finals dels anys 60 i que aquí arribaven amb retard i tenyits per la idiosincràsia espanyola. La Transició va ser un moment de bullici artístic, de molts moviments socials i de molta agitació política i en aquest ambient fèrtil i convuls hi va haver tota mena d'expressions artístiques, algunes més emancipadores que d'altres, però el cas concret de l'erotisme en el cinema va resultar força superficial. El postporno, el porno feminista i altres mirades alternatives de la representació de la sexualitat i el desig encara no existien i tardarien a arribar (encara avui costa que proliferin i són minoritàries...). Les pel·lícules i els guions els feien sempre homes que, malgrat tenir una voluntat de rebel·lar-se contra la repressió franquista, tenien una visió de l'erotisme molt limitada i heteropatriarcal. Aquesta visió masculina de l'erotisme no ve donada només per la nostra història recent, té segles d'història en la tradició occidental a l'hora de representar la sexualitat, el plaer i el desig. És una estructura política de la mirada que no depèn d'una qüestió biològica masculina, sinó que afecta totes les identitats de gènere i que encara és terriblement vigent en la representació de l'erotisme majoritari.

Com et vas documentar per fer *Una*?

Ja fa més de dos anys que vaig començar a pensar i a documentar-me. Acostumo a filar la cerca a partir de les imatges. La meva formació en cinema i l'experiència que tinc en cinema documental fan que la cerca visual, de material

d'arxiu, sigui molt nuclear. En paral·lel hi ha molta lectura sobre el tema i, sobretot, converses amb l'Eva i també amb altres persones que s'han vinculat d'una manera o d'una altra al fet de generar imatges eròtiques amb el seu cos. Els meus interessos creuaven la idea d'imatge amb les de sexualitat, identitat i edat. Poc després de començar el procés de recerca em vaig adonar que per mi tenia sentit fer aquest projecte si qui explicava la seva història havia tingut l'experiència de ser actriu de cinema eròtic, una veu que no he sentit gaire damunt d'un escenari. També era important l'edat: parlar de l'erotisme amb algú de més de 60 anys. D'una banda perquè ja és un primer desplaçament fonamental de la mirada, dels cànons i també de la convenció social que el sexe és només una qüestió de joves; de l'altra, pel seu trajecte vital, més extens i complex que el d'una persona jove, perquè inclou el fer-se gran en relació amb el propi cos i perquè es vincula amb la història espanyola d'una manera directa.

Què admires de l'Eva Lyberten?

Amb l'Eva no ens coneixíem abans de fer aquest projecte. Em van parlar d'ella al llarg de la meua cerca i la vaig buscar durant un temps, però tenia una pista difícil de seguir. La primera vegada que ens vam veure va ser en un bar a Barcelona. Feia anys que vivia a Mèxic i havia vingut només uns dies per visitar els seus fills. Era bastant abans que arribés la COVID a les nostres vides, per tant el bar estava bastant ple. De seguida la vaig veure entrar, molt puntual, amb els cabells tenyits de vermell i molt elegant. Li vaig explicar una mica el projecte, que en aquell moment encara no tenia qui el produís, i em va dir que li agradava i que era un bon moment per tirar-lo endavant i, sense més, s'hi va llançar. L'Eva ha viscut molt: alegries, èxits i també fracassos i patiments, però segueix vivint sense por, arriscant-se a provar i a descobrir. Admiro moltes coses de l'Eva: l'honestedat, la intel·ligència, el sentit de l'humor, la capacitat de treballar, de divertir-se, d'estimar, d'apassionar-se... Però el que més en destacaria és el coratge. Un coratge que no sorgeix de la necessitat de demostrar res, sinó de qui afronta la vida i l'adversitat amb una gran riàlia.

ENTREVISTA**Parlant amb l'Eva****Qui és el personate De l'Eva Lyberten?**

Eva Lyberten és un somni somiat d'una nena de 15 anys que es va fer realitat a través d'un viatge al món del cinema, la moda, les *performances*, els nus, les poesies, la música. És un somni que ja es va fer realitat i que ara camina en la maduresa cap a *Una*. El que estem fent ara mateix és recordar.

Què vas pensar quan et van oferir aquest projecte?

Vaig rebre el correu de la Raquel ja estant a Espanya (vaig venir pel casament de la meua filla, quan jo ja portava 5 anys vivint a Mèxic) i em vaig quedar sorpresa. Jo soc molt somiadora i no puc negar que, de vegades, havia imaginat l'Eva fent alguna cosa com el que se'm plantejava a *Una*... es complirà aquest somni? vaig pensar. Quan vam quedar amb la Raquel [Cors] i ens vam conèixer en un cafè, ens vam mirar i va ser amor a primera vista: la seva mirada i que ella tingués l'edat que té em van convèncer. Perquè sí que hi havia un requisit per a mi: si anava a parlar de l'Eva de nou, que és un diamant, havia de ser amb algú que sabés tallar un diamant. *Una* va ser una grata sorpresa; el seu format i direcció m'ha entusiasmat des de l'inici.

Eva, és la primera vegada que pugues a un escenari?

La primera vegada va ser interpretant l'obra de teatre musical *Alicia al país de les meravelles*. Una producció pròpia presentada a Madrid i Catalunya.

Què et va atraure del sector del cinema eròtic quan eres jove?

Estàvem en Espanya acabada d'estrenar amb noves llibertats, per tant com a actriu em vaig convertir en part de la Transició. M'interessa del cinema eròtic el misteri i bellesa que conté el cos nu, la pell i el seu llenguatge, la naturalesa de la nostra veritable identitat en deixar-lo veure. Del cinema eròtic encara avui espero veure obres belles i dignes. Dignificar

l'erotisme és fonamental per a la llibertat.
L'erotisme és universal.

Et consideres feminista?

Soc andrògina. En les meves obres artístiques, com el *Culte femení*, defineixen el nostre poder de llaurar l'ésser complet que som.

Què t'agradaria que retingués el públic després de veure l'espectacle?

La transparència i la nuesa de l'ànima en la meua vida, que alhora és part de moltes altres.

© Dani Lacasa

BIOGRAFIA

Raquel Cors

autora i directora

Estudia direcció cinematogràfica al Centre d'Estudis Cinematogràfics de Catalunya (CECC). Graduada en Direcció escènica i dramaturgia a l'Institut del Teatre de Barcelona.

Des de 2016 col·labora en projectes escènics com a ajudant de direcció i dramaturgia i també en la realització d'audiovisuals. Entre d'altres, *El preu* de Sílvia Munt (Festival Grec, 2016), *Tierras del Sud* de Txalo Toloza i Laida Azkona (Festival TNT, 2018 en gira internacional i al Lliure), *Una lluita constant* de Carlota Subirós, amb la companyia La Ruta 40 (Sala Beckett, 2018), *Grrrls!!!* de Carlota Subirós (Temporada Alta, 2019), *El quadern daurat* de Doris Lessing, adaptat per Carlota Subirós (Teatre Lliure, 2020) i *Teatro Amazonas* de Txalo Toloza i Laida Azkona (Festival Grec, 2020 i en gira internacional).

Des de 2006 ha realitzat diverses pel·lícules documentals. Destaquen el curtmetratge *Un dia d'agost* i el llargmetratge *Viatjants*. I la col·laboració en el guió, rodatge i muntatge del documental *La granja del pas* (Sílvia Munt, 2015).

Des del 2010 forma part del programa de pedagogia del cinema a escoles i instituts Cinema en curs de l'associació A Bao a Qu, impartint tallers en diversos centres de Catalunya i acompanyant, fins avui, la realització de 4 curtmetratges documentals i 10 de ficció.

© Dani Lacasa

BIOGRAFIA

Eva Lyberten

intèrpret

Eva Lyberten va començar la seva carrera professional com a model de pintura, fotografia de publicitat i moda. Va fer de model per a les primeres revistes de *destape* com *Interviú*, *Penthouse*, *Playboy* i *Fotogramas*, entre d'altres.

Des dels setanta fins a inicis dels noranta va treballar en pel·lícules de televisió i cinema com *Mariona Rebull* de José Luis Sáenz de Heredia, *Perros callejeros* de José Antonio de la Loma, *Los violadores del amanecer* i *La caliente niña Julieta* de Ignacio F. Iquino, *Viciosas al desnudo* de Manuel Esteba, *Sal gorda* de Fernando Trueba i el documental *Sexo oral* de Chus Gutiérrez, entre d'altres.

Després d'aquesta etapa va ser model de Pablo Pérez-Mínguez i Alberto García Alix. També va ser model de passarel·la fent *performances* per a Sybilla, Joaquín KRK, Pepe Rubio i Manuel Piña. Ha participat en llibres de poesia amb textos dadaistes-eròtics i surrealistes.

En l'àmbit de la dansa i la *performance* crea *Culte femení* amb el qual participa en festivals nacionals i europeus. També crea i dirigeix *performance* multimèdia i concerts donant vida a *La pitjor cantant del món*, un dels seus personatges de *performance*. A més, dirigeix vídeo-art per al festival de dones del llibre de poesia d'Amalia Sanchís. També ha dirigit grups de formació sobre *performance* multimèdia i ha estat directora d'Estació, un centre d'art i meditació. Ha creat la seva pròpia col·lecció de roba que va presentar a *Almost famous* a Roma, al Cercle de Belles Arts de Madrid i a l'Hospitalet de Llobregat.

Actualment és mestra de *tantra* ioga i dirigeix grups de recerca art-terapèutic a Espanya i Mèxic.

Fitxa artística

DRAMATÚRGIA

Raquel Cors i Dani Lacasa

DIRECCIÓ

Raquel Cors

COCREACIÓ I INTÈRPRETACIÓ

Eva Lyberten i Mireia Tejero

ESPAI ESCÈNIC

Lola Belles

VESTUARI

Patricia Albizu i Alejandra Lorenzo

IL·LUMINACIÓ

Ana Rovira

ESPAI SONOR

Pau Matas Nogué

VÍDEO

Dani Lacasa

ACOMPANYAMENT DURANT ELS ASSAIGS

Carlota Subirós

AJUDANTA DE DIRECCIÓ

Carlota Grau

EDICIÓ MATERIAL D'ARXIU

Irene Coll

PRODUCCIÓ

Teatre Lliure

AGRAÏMENTS

Sílvia Ferrando, Jordi Fondevila, Carlota Subirós, Txalo Toloza, Jonás Trueba, Sigfrid Monleón
Tony Aliaga, Lucas Soler (Casto Escópico), Anneke Necro, David García Aparicio, Rai Jiménez Tejero
Carla Turró, Isabel Ojanguren, Albina Quevedo, Miranda Madaula, Patricia Marqués, Sílvia Munt
Núria Guiu, Meritxell Colell i María García Vera

Informació pràctica

IDIOMA

Català i castellà

DURADA

1 h

HORARIS

De dimecres a dissabte a les 20.00 h

Diumenge a les 18.00 h

PREUS

9 – 29 euros

ACCESSIBILITAT

27/11 audiodescripció

COL·LOQUIS

04/12 prefunció

13/12 postfunció

SALA ONLINE

Al Lliure al sofà a partir del 04/12

XXSS

#Una

#ProjecteEmpremta

#RaquelCors

#CarlotaSubirós

CONTACTE

Rocio Pedrol

M. 669 06 75 666

Mar Solà

M. 675 44 98 86

premsa@teatrelliure.com

entitat concertada amb

membre de

amb la col·laboració de

mitjans patrocinadors

mitjans col·laboradors

amb el suport de

entitats col·laboradores

convenis de col·laboració amb

